

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Правни основ за доношење ове уредбе садржан је у члану 123. тачка 3. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06), којим је предвиђена надлежност Владе да доноси уредбе и друге опште акте ради извршавања закона и члану 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07 и 65/08), према коме Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом, у складу са сврхом и циљем закона.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

У условима глобалне финансијске кризе која је захватила и наше финансијско тржиште значајно је погоршан финансијски положај и пословање друштава за управљање инвестиционим фондовима, као и имовина самих фондова.

Узимајући у обзир драстичан пад обима трговања на берзи, пад вредности имовине индустрије фондова, недостатак финансијских инструмената, као и повећани ризик улагања у друге облике имовине, указује се потреба да се измене услови пословања ових институција, како би се олакшало њихово пословање и успорио даљи пад вредности имовине фонда.

Смисао уредбе је да се њена примена везује за услове поремећаја на финансијском тржишту које карактерише значајан пад цена хартија од вредности, нестабилност валутних курсева, пораст каматних стопа и повећана неликвидност целокупног финансијског тржишта.

С тим у вези, уредба треба да омогући да друштва за управљање и са њим повезана лица могу инвестирати своја средства у инвестиционе јединице и акције фонда којим управља највише до 20% вредности имовине фонда. Наиме, оваква могућност даје додатни подстицај оснивачима инвестиционих фондова да сопствени капитал пласирају на начин који поспешује пословање фонда. Осим тога, на тај начин се даје јасан сигнал како постојећим, тако и будућим члановима фонда, да су оснивачи друштва за управљање спремни да својим капиталом снесу ризик пословања фонда и на тај начин повећају кредибилитет ове финансијске институције.

Напомињемо да законска решења у већем броју земаља прописују обавезу друштава за управљање да улажу своја средства у фондове којим управљају.

У условима када инвестициони фондови због значајног пада тржишта хартија од вредности не располажу са довољним могућностима улагања у смислу диверсификације портфолиа, ова уредба предвиђа и да се до 20% имовине фонда може уложити у инвестиционе јединице отворених фондова, као и у уделе друштва са ограниченом одговорношћу, односно у једно друштво или два или више друштава која су повезана лица.

У циљу бржег, оперативнијег и ликвиднијег пословања фонда, ова уредба прописује могућност узимања кредита до 20% вредности имовине фонда, као и склапање репо уговора са другим фондовима и банкама. На овај начин се стварају услови за повећање потребног нивоа ликвидности фонда и унапређују се инструменти које фондови могу користити у управљању ликвидношћу.

Како је због великог пада вредности и цена хартија од вредности и поремећаја на финансијском тржишту дошло и до поремећене структуре улагања имовине инвестиционог фонда, уредба предвиђа да се настала одступања од ограничења улагања имовине фонда могу ускладити у року предвиђеном актом Комисије за хартије од вредности. Ова одредба има за циљ да олакша друштвима за управљање да у разумном року, а у зависности од од врсте и облика имовине, без губитака вредности имовине фонда, а све у интересу чланова фонда, усклади тренутну структуру имовине фонда са ограничењима из проспекта фонда.

Осим тога, узимајући у обзир чињеницу да у условима финансијске кризе и пада поверења инвеститора у тржиште капитала долази и до великог одлива чланова у смислу њиховог изласка из фонда, указује се потреба да се омогући члану отвореног фонда да куповином инвестиционих јединица може стећи и до 20% нето вредности имовине отвореног фонда.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДАБА УРЕДБЕ

Чланом 1. ове уредбе утврђује се предмет уређења уредбе.

Чланом 2. је прописано да друштво за управљање и са њим повезано лице може стицати инвестиционе јединице и акције фонда којим управљају највише до 20% вредности имовине фонда.

У члану 3. је предвиђено да портфолио менаџер запослен у једном друштву за управљање може да управља са више фондова којима управља то исто друштво.

У члану 4. се одређује висина улагања у инвестиционе јединице отворених инвестиционих фондова, уделе друштва са ограниченом одговорношћу, висина задуживања друштва за управљање отвореним фондом, склапање репо уговора, као и рок откупа инвестиционих јединица.

Чланом 5. даје се овлашћење Комисији за хартије од вредности да одреди рок за усклађивање структуре имовине фонда са ограничењима из проспекта фонда.

У члану 6. прописује се могућност члану отвореног фонда да куповином инвестиционих јединица може стећи и до 20% нето вредности имовине отвореног фонда.

Чланом 7. одређује се да уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ УРЕДБЕ

За спровођење ове уредбе није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА УРЕДБА СТУПИ НА СНАГУ НАРЕДНОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Разлози због којих се предлаже да Уредба ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” произлазе из сагледавања актуелних проблема на финансијском тржишту и неопходности адекватнијег уређења услова и начина пословања инвестиционих фондова. Ова уредба ће на индиректан начин допринети и успешнијој реализацији пакета мера за ублажавање негативних ефеката светске економске кризе које је сачинила Влада. Наиме, у складу са проблемима који су све присутнији на домаћем финансијском тржишту, а који се рефлектују и на пословање инвестиционих фондова, било је неопходно донети ову уредбу, како би се у што краћем року отклонили и ублажили проблеми у пословању са којима се сусреће ова финансијска индустрија.

У претходном периоду последице поменуте кризе биле су све израженије у овој области и огледале су се пре свега у драстичном паду обима трговања на берзи, паду вредности имовине фондова, недостатку финансијских инструмената у које фондови могу улагати своју имовину, нарушавању поверења у ове институције, које се огледало у све учесталијем повлачењу средстава чланова фонда, као и повећаном ризику улагања у друге облике имовине.

Доношење ове Уредбе доприноси заустављању поменутих негативних ефеката кризе, као и стварању услова за сигурније и стабилније пословање инвестиционих фондова.